

Andrzej Kola, Wiesława Matuszewska-Kolowa, Gerard Wilke

Słoszewy, gm. Bobrowo, woj.
toruńskie

Informator Archeologiczny : badania 11, 248-249

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SŁOSZENY, gm. Bobrowo
woj. toruńskie

Uniwersytet Mikołaja Kopernika
Instytut Archeologii i Etnogra-
fii w Toruniu

Badania prowadzili dr Andrzej Kola /autor sprawa-
wodzenia/, mgr Wiesława Matuszewska-Kolowa, mgr
Gerard Wilke. Finansował WKZ w Toruniu. Trzeci
sezon badań, grodzisko późnośredniowieczne.

Wykopy badawcze zlokalizowano w środkowej i północnej częś-
ci majdanu grodziska. Obejmowały one sąsiedztwo partii przebad-
anych w sezonach poprzednich. Ogółem założono 6 wykopów archeolo-
gicznych o rozmiarach 4x4 m oddalonych od siebie /lub wykopów z
lat poprzednich /1-metrowymi świadkami. Eksplorację warstw kul-
turowych prowadzono w ramach warstw mechanicznych o przeciętnej
miąższości 15-20 cm. We wszystkich wykopach z wyjątkiem osią-
gnięto całość. Wystąpił on na głębokości od 160 do 340 cm. Stano-
wił go mocno spiaszczony, zbity ił miejscami przechodzący w jas-
nobrunatną glinę /wykop 5/77 lub żółty piasek/ wykop 4/77/.
W wykopie 6/77, zlokalizowanym pośrodku majdanu, zaobserwowano
silne opadanie warstw kulturowych w kierunku południowym i za-
chodnim. W wykopie osiągnięto głębokość około 4,5 m, nie osią-
gając w rejonie ściany południowej całości. W związku z taką sy-
tuacją zabezpieczono wykop postanawiając dalszą jego eksplora-
cję kontynuować w roku przyszłym.

W wyniku prac tegorocznych natrafiono na poziom humusu
pierwotnego w wykopach zlokalizowanych w północnej części obiek-
tu /1-3/77, 5/77/, oraz na poziom użytkowy średniowiecznego wnętrza
grodu, nie stwierdzając w tym miejscu wyraźnych śladów za-
budowy. W wykopie 4/77 we wschodniej partii grodziska, odsłonię-
to fragment domostwa badanego w latach 1973 i 1974. Natrafiono
tu na zwalisko dolnej partii wschodniej ściany tegoż budynku
oraz na słup konstrukcyjny wspierający ścianę od strony zewnę-
trznej. W wykopie 6/77, mniej więcej pośrodku majdanu, natrafio-
no na głęboko sięgające nawarstwienia o trudnej na tym etapie
badań do zinterpretowania sytuacji. Być może, iż mamy tu do czy-
nienia ze zniszczoną studnią, której pierwszy rzut znajduje się
poza obrębem wykopu. Świadczyłyby za tym głęboko opadające war-
stwy kulturowe oraz ich zawartość, znaczne skupiska kamieni i
cegły.

Z warstw kulturowych, szczególnie z obrębu domostwa w wy-
kopie 4/77, uzyskano dość znaczną ilość materiału zabytkowego,
w tym ceramikę późnośredniowieczną, fragmenty polepy, węgli
drzewnych, szkła, cegły "palcówek", kości zwierzęcych, oraz
przedmiotów żelaznych.

Z tych ostatnich, na ogólną ilość 89 sztuk, znaczną ilość sta-
nowiły militaria, głównie groty bełtów do kusz, oraz materiały
pochodzące ze zniszczonych konstrukcji domostwa, takie jak: ha-
ki, skoble, gwoździe, zawiasy itp.

Uzyskany z badań materiał zabytkowy potwierdza datowanie
tego jednofazowego obiektu na okres późnośredniowieczny XIV-XV w.
a konfrontacja wyników badań wykopaliskowych ze źródłami pie-

nymi pozwala wiązać jego zniszczenie z wojną polsko-krzyżacką w 1414 r.

Badania będą kontynuowane:

SMOŁDZINO
woj. słupskie
Stanowisko 4 "Rowokół"

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu Zakład Antropologii
Wyższa Szkoła Pedagogiczna
w Słupsku Zakład Biologii i
Zakład Historii

Badania prowadzili prof. dr hab. Andrzej Malinowski, doc. dr hab. Tadeusz Malinowski /kierownicy badań/ i dr Franciszek Rożnowski. Finansował Zakład Antropologii UAM, ponadto pracowali społecznie członkowie obozu naukowego Akademii Medycznej w Szczecinie. Drugi sezon badań. Cmentarzysko średniowieczne, ślady osadnictwa starożytnego /m.in. kultury amfor kulistych/, wczesno-średniowiecznego i późnośredniowiecznego.

Stanowisko jest położone na górze "Rowokół", najwyższym wzniesieniu w okolicy /115 m n.p.m./. Pierwsze badania na tym stanowisku prowadził Muzeum Pomorza Zachodniego /obecnie Muzeum Narodowe/ w Szczecinie w 1962 r. Prace wykopaliskowe sezonu 1977 objęły obszar 87,5 m² usytuowany w północno-wschodniej części stanowiska.

W trakcie badań stwierdzono, że zasadnicze nawarstwienie stanowiska, to rumowisko budowli ceglanej. Jego bardzo istotnym składnikiem były fragmenty cegły oraz ułamki innej ceramiki budowlanej /zwłaszcza dachówek/. Występowały tam też liczne kute gwoździe żelazne oraz ułamki szkła, przypuszczalnie z naczyń oraz szyb, względnie witraży. W obrębie tego rumowiska, na wtórnym złożu, znajdowano zabytki pochodzące sprzed okresu zniszczenia budynku ceglanego, m.in. ułamki naczyń i przedmioty krzemienne kultury amfor kulistych, wczesnośredniowieczne ułamki naczyń oraz XV-wieczne monety.

Ponież rumowiska odkryto 9 grobów szkieletowych, które były wkopane w całość. Najczęściej pochówkom nie towarzyszyły żadne zabytki. W jednym grobie natrafiono na szpilkę miedzianą lub brązową oraz 2 kłódki pierwotnie zawinięte w tkaninę, oraz na denar pomorski z XV w. Inny grób zawierał denar słupski z około 1420 r. Monety te są wyznacznikami chronologicznymi dla cmentarzyska. Na przebadanym terenie nie uchwycono natomiast nawarstwień względnie obiektów nieruchomych pochodzących z wcześniejszych okresów, poświadczonych luźnymi znaleziskami na wtórnym złożu.

Materiały czasowo znajdują się w Zakładzie Biologii /antropologiczne/ i w Zakładzie Historii /archeologiczne/ WSP w Słupsku.